

ZARZĄD

PREZES

Andrzej Płonka
POWIAT BIELSKI (woj. śląskie)

WICEPREZESI

Tadeusz Chrzan
POWIAT JAROSŁAWSKI

Jan Grabkowski
POWIAT POZNAŃSKI

Jerzy Kolarz
POWIAT BUSKI

Adam Krzysztoń
POWIAT ŁANCUCKI

Krzysztof Maćkiewicz
POWIAT WĄBRZESKI

Marian Niemirski
POWIAT PRZYSUSKI

Sławomir Snarski
POWIAT BIELSKI (woj. podlaskie)

Zbigniew Szumski
POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

CZŁONKOWIE

Mariusz Bieniek
POWIAT PŁOCKI

Mirosław Czapla
POWIAT MALBORSKI

Jarosław Dudkowiak
POWIAT GŁOGOWSKI

Ewa Janczar
MIASTO NA PRAWACH POWIATU
m.st. WARSZAWA

Józef Matysiak
POWIAT RAWSKI

Andrzej Nowicki
POWIAT PISKI

Wojciech Pałka
POWIAT KRAKOWSKI

Dariusz Szustek
POWIAT ŁUKOWSKI

Tomasz Tamborski
POWIAT KOŁOBRZESKI

Małgorzata Tudaj
POWIAT KĘDZIERZYŃSKO-KOZIELSKI

Mirosław Walicki
POWIAT GARWOLIŃSKI

KOMISJA REWIZYJNA

PRZEWODNICZĄCY

Józef Swaczyna
POWIAT STRZELECKI

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO

Andrzej Szymanek
POWIAT WIERUSZOWSKI

CZŁONKOWIE

Zdzisław Brezeń
POWIAT OŁAWSKI

Andrzej Ciołek
POWIAT GOŁDAPSKI

Zdzisław Gamański
POWIAT CHEŁMIŃSKI

Andrzej Opala
POWIAT ŁÓDZKI WSCHODNI

Waldemar Trelka
POWIAT RADOMSKI

Jan Zalewski
POWIAT SIEMIATYCKI

Bogdan Zieliński
POWIAT WYSOKOMAZOWIECKI

DYREKTOR BIURA

Rudolf Borusiewicz

Or.A.0715/11/20

Warszawa, 16 stycznia 2020 roku

Szanowny Pan
Przemysław Koperski

Przewodniczący Parlamentarnego Zespołu Antysmogowego

Szanowny Panie Przewodniczący,

w odpowiedzi na pismo z dnia 20 grudnia 2019 r. (wpłynęło 23 grudnia 2019 r.) w sprawie działań podejmowanych przez powiaty na rzecz poprawy jakości powietrza informuję, że powiaty – z uwagi na obowiązujące przepisy – mają ograniczone możliwości realizacji działań, które wprost dotyczą poprawy jakości powietrza oraz walki z przyczynami i skutkami smogu. Realizacja zadań w zakresie dotycząca jakości powietrza przez samorządy powiatowe uzależniona jest bowiem od zadań jakie ustawodawca im przypisze oraz środków finansowych kierowanych na ten cel. Powiaty realizują jednak szereg działań, które w pośredni sposób mają wpływ na poprawę sytuacji w naszym kraju. Do działań tych należą:

- 1) budowa, przebudowa i modernizacja ścieżek/tras rowerowych oraz ciągów pieszych oraz promowanie korzystania z komunikacji publicznej, a tym samym zachęcanie mieszkańców do korzystania z alternatywnych do samochodów sposobów przemieszczania się;
- 2) czyszczenie chodników i dróg publicznych metodą moką – co pozwala na zmniejszenie zapylenia powietrza;
- 3) termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (w tym zapewniających całodobowe utrzymanie np. domów pomocy społecznej), montaż odnawialnych źródeł energii na tych obiektach oraz wymiana systemów ogrzewania na proekologiczne;
- 4) uruchamianie stacji kontroli jakości powietrza;
- 5) nasadzenia drzew i krzewów;
- 6) prowadzenie działań szkoleniowych, edukacyjnych oraz kampanii i konkursów proekologicznych;

- 7) dodatkowe punktowanie działań proekologicznych w ramach konkursów prowadzonych przez samorząd, a kierowanych dla organizacji pozarządowych.

Szersze możliwości działania mają miasta na prawach powiatu. Do często stosowanych rozwiązań należą:

- 1) przyznawanie mieszkańcom dotacji na wymianę na lub zakup kotłów proekologicznych;
- 2) kontrola palenisk w prywatnych domach i blokach;
- 3) przeprowadzenie inwentaryzacji źródeł ciepła;
- 4) wprowadzanie w strefach ulg w strefach płatnego parkowania dla posiadaczy pojazdów hybrydowych i elektrycznych;
- 5) wprowadzanie systemów rowerów miejskich.

W załączeniu przedstawiamy bardziej szczegółowo przykładowe działania podejmowane przez powiaty i miasta na prawach powiatu na rzecz poprawy jakości powietrza.

Jednocześnie pragnę zaznaczyć, że Związek Powiatów Polskich od wielu lat w ramach prowadzonego Rankingu jednostek samorządu terytorialnego, przyznaje punkty za działania proekologiczne. W załączeniu przesyłamy wyciąg z Regulaminu Rankingu za rok 2019 r. w tym zakresie.

Współpraca z rządem i jego agendami, a związana z poprawą jakości powietrza, oceniana jest przez samorządy jako średnia lub dobra. Ocena opiera się w zasadzie jedynie o współpracę na linii samorząd terytorialny a Narodowy lub/i Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W mniejszym zakresie związana jest z korzystaniem ze środków z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Samorządy terytorialne liczą na pojawienie się możliwości pozyskania środków zewnętrznych służących realizacji działań podejmowanych przez gminy i powiaty na rzecz poprawy jakości powietrza. Mogłoby to być np. środki służące likwidacji kotłów na paliwa stałe w gminnych zasobach mieszkaniowych, budowę spalarni odpadów, działania proedukacyjne. JST liczą również na szybkie wprowadzenie zapowiadanej nowelizacji ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów, gdzie gminy i powiaty powinny mieć możliwość skorzystania z funduszu termomodernizacji i remontów na bardziej atrakcyjnych warunkach. Jeszcze jednym problemem wartym rozważenia jest system tzw. białych certyfikatów, który w przypadku ubiegania się o ich uzyskanie wyklucza możliwość łączenia tego typu wsparcia z funduszem termomodernizacji i remontów. Ograniczenia te nie pozwalają miastom na prawach powiatu na wykorzystanie pełnego wachlarza wsparcia działań służących poprawie jakości powietrza.

Zwracamy również uwagę na niejasne procedury umorzeń części pożyczek udzielanych przez WFOŚiGW, a także zbyt skomplikowany system dofinansowań pochodzących z WFOŚiGW, np. związane z programem „Czyste powietrze”. Wnioski, które należy wypełnić są skomplikowane oraz niejasne dla mieszkańców.

Problem stanowi również nadmiernie rozciągnięta w czasie procedura realizacji zadania (od momentu złożenia wniosku, poprzez nabór, aż do wykonania).

Generalnie za niezbędne uważamy zwiększenie pomocy finansowej na realizowane zadania przez JST, a związane z tym obszarem, w tym poprzez uruchomienie dodatkowych programów dedykowanych działaniom proekologicznym

Temat dotyczący intensyfikacji działań Państwa (w tym jednostek samorządu terytorialnego) na rzecz ochrony środowiska był przedmiotem obrad Zarządu Związku Powiatów Polskich 6 grudnia 2019 r. W załączeniu przesyłam do wiadomości pismo skierowane do Ministra Klimatu oraz przewodniczących sejmowej i senackiej komisji właściwych do spraw środowiska, zawierający propozycję działań w tym zakresie.

Z poważaniem

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich

Andrzej Płonka

Wybrane, przykładowe działania na rzecz poprawy jakości powietrza realizowane w samorządach powiatowych.

Działania realizowane przez kilka wybranych JST

Miasto na prawach powiatu Jastrzębie Zdrój

Przykładowe działania wpływające na poprawę jakości powietrza i walkę z przyczynami i skutkami smogu realizowane przez Miasto Jastrzębie-Zdrój to:

- wprowadzenie systemu rowerów miejskich (20 punktów, 61 sztuk rowerów),
- budowa ścieżek i tras rowerowych,
- wprowadzenie darmowych przejazdów komunikacją miejską dla młodzieży, uczniów i studentów (wydano 10 355 sztuk Kart Jastrzębianina uprawniających do darmowych przejazdów), na terenie miasta funkcjonują również darmowe przejazdy komunikacją miejską dla osób starszych (wydano 7 213 sztuk Kart Seniora),
- wprowadzenie zerowej stawki opłaty za parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową pojazdu napędzanego hybrydowo lub elektrycznie,
- nasadzenia nowych drzew i krzewów (w latach 2015-2018: mieszkańcy posadzili 22 915 sadzonek, posadzono 713 sztuk drzew oraz 11 166 sztuk krzewów), utworzono Park Ojców,
- wdrożono system monitoringu jakości powietrza, umożliwiający weryfikację poziomu zanieczyszczeń za pomocą 20 czujników (detektorów pyłu) i modelowania matematycznego,
- przeprowadzono inwentaryzację źródeł ciepła i stworzono mapę określającą rodzaj źródła ogrzewania zainstalowanego w poszczególnych budynkach,
- prowadzone są kontrole palenisk domowych przez „Eko-patrol” Straży Miejskiej,
- realizowanie działań związanych z termomodernizacją oraz wyposażeniem w urządzenia OZE budynków użyteczności publicznej,
- dotacje z budżetu miasta dla osób fizycznych do wymiany lub zakupu ekologicznych kotłów grzewczych oraz urządzeń do wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych,
- organizowanie spotkań z mieszkańcami, w czasie których przeprowadzane są prelekcje na temat czystego powietrza i prawidłowej obsługi kotła,

Ponadto Miasto Jastrzębie-Zdrój bierze udział w: kampanii organizowanej przez Fundację Ekologiczną ARKA pn. „Kochasz dzieci nie pal śmieci” oraz edukacyjno-informacyjnej kampanii pn. „Gmina z (dobrą) energią” organizowaną przez Subregion Zachodni Województwa Śląskiego. Organizowane są również spektakle teatralne oraz konkursy dla dzieci o tematyce związanej z ochroną powietrza.

Miasto na prawach powiatu Gdynia

Gdynia prowadzi od blisko 20 lat program dotacji do wymiany źródeł ogrzewania na bardziej ekologiczne. Mieszkańcy mogą się również ubiegać o dotacje do odnawialnych źródeł energii. W ostatnich pięciu latach gmina przekazała mieszkańcom około 2 mln zł w formie dotacji pochodzących z budżetu gminy oraz środków pozyskanych z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku.

W związku z uruchomieniem krajowego programu Czyste powietrze (likwidacja pieców, termomodernizacja) miasto organizuje spotkania informacyjne z mieszkańcami, prowadzi akcję informacyjną dotyczącą programu.

Gdynia realizuje także projekt KOZA polegający na plenerowych pokazach odgórnej metody palenia w piecach. Metoda ta pozwala na znaczne ograniczenie emisji szkodliwych substancji wydobywających się z komina przy jednoczesnej oszczędności paliwa.

Pod koniec 2018 roku przeprowadzono pilotażowy projekt PIECODORADCY polegający na objęciu niewielkiej grupy mieszkańców opalających swoje lokale paliwem stałym pomocą w formie doradztwa, przeglądów kominiarskich, czyszczenia instalacji, wprowadzeniu drobnych modernizacji instalacji grzewczych oraz montażu palników turbo, które są urządzeniami do spalania dymu w kotłach i piecach na paliwo stałe, ograniczającymi emisję zanieczyszczonego dymu do atmosfery oraz ograniczającymi zużycie węgla o ok. 30-40%.

W roku 2017, 2018 i 2019 przeprowadzono także serię darmowych badań termowizyjnych budynków jedno i wielorodzinnych należących do mieszkańców Gdyni. Badania obejmowały także pomiary jakości powietrza w pomieszczeniach. Łącznie przebadano dotychczas 469 budynków, w roku 2020 ruszy kolejna, 4 edycja programu.

Gdynia prowadzi również stały i intensywny rozwój miejskiej sieci ciepłowniczej. Dzięki dotacjom z Unii Europejskiej następuje stały rozwój miejskiej sieci ciepłowniczej w Gdyni – OPEC bierze udział w 8 projektach dofinansowanych z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 o łącznej wartości 121,7 mln zł i wkładem funduszy europejskich 51,7 mln zł.

Gdynia, w ramach zachęty dla mieszkańców, realizuje również autorski „Program edukacyjny Gminy Miasta Gdyni na rzecz ograniczenia zużycia energii oraz wsparcia gospodarki niskoemisyjnej, a także gospodarki cyrkulacyjnej na lata 2018-2020”, zawierający 10 działań edukacyjnych. Program nagrodzony został w 2018 r. w konkursie „Najlepsze działanie niskoemisyjne województwa pomorskiego 2018” ogłoszonym przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku. Przykładowe działania zawarte w programie: Projekt „Strażnicy energii” w szkołach, czy coroczne Pomorskie Pikniki Energetyczne w Gdyni połączone z konferencjami branżowymi w ramach obchodów Pomorskich Dni Energii. Program to także bezpłatne szkolenia dla administratorów budynków, warsztaty, spotkania z mieszkańcami, punkty konsultacyjne oraz doradztwo energetyczne dla mieszkańców.

Gdynia współpracuje w sformalizowany sposób od 2014 r. na mocy zawartego porozumienia z przedsiębiorstwem ciepłowniczym OPEC oraz wytwórcą ciepła sieciowego w kogeneracji PGE Energia Ciepła. Na mocy niniejszego porozumienia co roku zespoły zadaniowe wspólnie wdrażają szereg zadań. Współpraca ma na celu zwiększenie ilości podłączeń do miejskiej sieci ciepłowniczej. Wspólna strona [www http://cieplolubni.com.pl/](http://cieplolubni.com.pl/). Na tej stronie dowiedzieć się można m.in. na temat dodatkowego wsparcia dla mieszkańców udzielanego przez PGE EC, OPEC oraz jak podłączyć budynek do m.s.c.

Miasto wdraża i promuje zasady zrównoważonego transportu w mieście zgodnie z „Planem Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Gdyni na lata 2016-2025”. Plan stawia na pierwszeństwo komunikacji miejskiej, pieszej i rowerowej przed indywidualnym transportem.

Gdynia jest jednym z nielicznych miast w Polsce, w których transport zbiorowy obsługują trolejbusy, czyli pojazdy zasilane energią elektryczną, całkowicie zeroemisyjne. Stanowią one już ponad 30% wszystkich pojazdów miejskiej komunikacji publicznej. Gdynia zakupiła (z dofinansowaniem UE) w ostatnim czasie 30 nowych trolejbusów. W 2019 r. zakupiono 55 sztuk autobusów MAN spełniających normę emisyjności Euro 6.

Gdynia podejmuje także realizację projektów dofinansowanych z RPO Województwa Pomorskiego Mechanizmu ZIT. Działania dotyczą głębokiej termomodernizacji wraz z wymianą źródła ogrzewania na niskoemisyjne w 15 budynkach wielorodzinnych należących do gminy.

W 2018 r. Gdynia zakupiła 10 dodatkowych mierników jakości powietrza. Badanie prowadzone są w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska poprzez 3 automatyczne stacje, a obsługę całego systemu mierników zapewnia na podstawie umowy z miastem Fundacja ARMAAG, która od 1993 roku prowadzi na terenie aglomeracji trójmiejskiej monitoring atmosfery w oparciu o normę PN-EN 12341. Wyniki pomiarów są bezpośrednio wykorzystywane przez system Państwowego Monitoringu Środowiska.

Powiat Bytowski

Powiat Bytowski w roku 2019, wspólnie z wszystkimi gminami z terenu powiatu, zainstalował 12 czujników do pomiaru jakości powietrza. Parametry powietrza tj.: temperaturę, ciśnienie, stężenie pyłu PM_{2,5} i PM₁₀ na bieżąco każdy może odczytać za pomocą aplikacji mobilnej w telefonie komórkowym oraz na stronach internetowych Starostwa i Urzędów Gmin. Od 2020 roku w szkołach na terenie powiatu prowadzone będą zajęcia ekologiczne związane z ochroną powietrza, wg. ogólnopolskiego programu Edukacyjnej Sieci Antysmogowej.

Dodatkowo w 2020 r. Powiat Bytowski planuje kupić drona wraz z aparaturą do pomiaru jakości powietrza, który będzie wykorzystywany w ramach prowadzonych postępowań administracyjnych, jak również we współpracy z Gminami do monitoringu niskiej emisji.

Powiat Bytowski jest organizatorem konkursu ekologicznego dla uczniów szkół podstawowych o tytuł Mistrza Ekologii. Konkurs ten, ma na celu edukację ekologiczną dzieci, które stanowią filar naszej społeczności i pokolenie, które będzie korzystać w przyszłości ze skutków podejmowanych decyzji w zakresie wykorzystywanego przez nas środowiska.

Powiat Częstochowski

Przykładowe działania realizowane przez Powiat Częstochowski a dotyczące działań na rzecz poprawy jakości powietrza to:

1. Ograniczenie emisji ze źródeł małej mocy (do 1MW) poprzez: termomodernizację internatu Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Bogumiłku; termomodernizację Domu Pomocy Społecznej w Lelowie oraz termomodernizację, przebudowę i zmianę sposobu użytkowania budynku gospodarczego na warsztaty szkoły specjalnej Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Bogumiłku.
2. Działania naprawcze związane z emisją liniową, tj. przebudowa dróg powiatowych łącznie z utwardzeniem poboczy – co sprzyja redukcji zanieczyszczeń pyłowych.
3. Edukacja ekologiczna, tj.: Powiat Częstochowski corocznie dofinansowuje przeprowadzane konkursy o tematyce ekologicznej w szkołach z terenu powiatu częstochowskiego, a także cykliczny, coroczny powiatowy konkurs „Ekologiczna Zagroda”, którego celem jest propagowanie dobrej praktyki rolniczej, w tym również promocja wykorzystania źródeł energii odnawialnej i ograniczania niskiej emisji.

Powiat Gorzowski

Przykładowe działania Starostwa Powiatowego w Gorzowie Wlkp. w ostatnich 5 latach na rzecz poprawy jakości powietrza i walki z przyczynami oraz skutkami smogu polegały przede wszystkim na realizacji zadań określonych w „Programie ochrony powietrza dla strefy lubuskiej” (Dz. Urz. Woj. Lubus. z 2014 r. poz. 769), a następnie w „Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla strefy lubuskiej ze względu na przekroczenie wartości dopuszczalnej pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz wartości docelowych benzo(a)pirenu oraz arsenu w nim zawartych” (Uchwała Nr XLII/626/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 26.02.2018 r. – Dz. U. Woj. Lub. z 2018 r., poz. 506).

Do najważniejszych z nich należała: likwidacja bądź modernizacja systemów ogrzewania węglowego w powiatowych budynkach użyteczności publicznej; coroczna kontrola prawidłowości wykonywania badań technicznych pojazdów na stacjach kontroli pojazdów, przez pracowników starostwa merytorycznie przygotowanych do pełnienia tego zadania; zwiększanie udziału zieleni w przestrzeni powiatu (szczególnie poprzez wprowadzanie zieleni w pasach drogowych oraz poprawa stanu jakościowego istniejącej zieleni w pasach drogowych), rozwój systemu ścieżek rowerowych i infrastruktury rowerowej, w tym w pierwszym rzędzie budowa odcinków dróg rowerowych pozwalających na połączenie w jeden ciąg dróg już istniejących.

Powiat Kołobrzegi

W obiektach na terenie powiatu kołobrzegijskiego prowadzona jest termomodernizacja obiektów i budynków mieszkalnych oraz innych niż mieszkalne, realizowane są inwestycje związane z budową, remontem oraz przebudową dróg gminnych i powiatowych, a także działania ograniczające emisję wtórną pyłu poprzez regularne utrzymanie czystości nawierzchni (czyszczenie nawierzchni metodą mokrą).

Powiat Lęborski

Starostwo Powiatowe w Lęborku od 2015 r. organizuje corocznie Forum Sołtysów Powiatu Lęborskiego, w czasie którego poruszane są tematy związane z ochroną środowiska, w tym z ochroną powietrza.

Ponadto w latach 2012-2019 prowadzona była edukacja społeczeństwa lokalnego poprzez panel informacyjny systemu AIRPOMERANIA informujący o jakości powietrza w powiecie lęborskim i województwie pomorskim w ramach współpracy z fundacją ARMAAG w Gdańsku. Panel uwzględniał dane zbierane przez stację pomiarową AM16 przy ul. Malczewskiego w Lęborku w tym: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, pył PM10, ozon, tlenek węgla, benzen oraz parametry meteorologiczne: prędkość i kierunek wiatru, wilgotność powietrza, opad i ciśnienie atmosferyczne. W ramach umowy użyczenia i aneksu do porozumienia w sprawie udostępniania informacji o jakości powietrza atmosferycznego, Starostwo Powiatowe w Lęborku częściowo pokrywało koszty eksploatacji ww. urządzenia. Panel zlokalizowany był w budynku Starostwa Powiatowego w Lęborku.

Ponadto Starosta Lęborski w ramach nałożonych przepisami prawa kompetencji wydaje pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza dla instalacji wymagających uzyskania ww. pozwolenia oraz przyjmuje w trybie art. 152 ustawy Prawo ochrony środowiska, zgłoszenia instalacji, których eksploatacja nie wymaga uzyskania pozwolenia, a wymaga zgłoszenia. W przypadku zgłoszeń lub skarg na podmioty gospodarcze, których działalność jest uciążliwa (tj. uciążliwy dym z emitorów lub podejrzenie nie przestrzegania przepisów w zakresie ochrony środowiska) sprawa jest przekazywana do wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska o podjęcie działań kontrolnych zgodnie z kompetencją.

Powiat Lipnowski

Przykładowe działania realizowane przez Powiat Lipnowski w okresie ostatnich pięciu lat, a które związane są z wpływem na poprawę jakości powietrza to:

1. Wykonanie termomodernizacji wszystkich budynków starostwa.
2. Podłączenie dwóch budynków administracyjnych starostwa do miejskiej sieci ciepłowniczej.
3. Podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej Szpitala Lipno Spółki z o. o. (której 100 procentowy udział własnościowy posiada Powiat Lipnowski).

4. Utworzenie, w 2016 r., Powiatowego Zakładu Transportu Publicznego wyposażonego w nowoczesne, nisko emisyjne środki transportu publicznego.
5. Dofinansowanie modernizacji i budowy dróg powiatowych i gminnych.
6. Wykonanie nasadzenia drzew i krzewów na terenów zielonych będących własnością powiatu.

Powiat Międzychodzki

Działania samorządu Powiatu Międzychodzkiego na rzecz poprawy jakości powietrza i walki z przyczynami i skutkami smogu w ostatnich 5 latach to m.in.: modernizacja systemu grzewczego w DPS Piłka-Zamyślin o instalację kolektorów słonecznych w Piłce; likwidacja kotłowni węglowej i podłączenie budynku przy ul. Wigury (siedziba Wydziału Komunikacji i Dróg) do kotłowni MPEC; wykonanie projektu kotłowni gazowej w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Międzychodzie; wykonanie termomodernizacji budynku baraku przy Zespole Szkół Nr 3 w Międzychodzie; remonty, przebudowy i modernizacje dróg powiatowych.

Powiat Nowosądecki

W celu ograniczenia wtórnej emisji pyłów do powietrza Powiat Nowosądecki rokrocznie dokonuje przebudowy i utwardzenia nawierzchni dróg, a także buduje chodniki w ciągach dróg powiatowych. Na bieżąco wykonywane jest czyszczenie dróg na mokro (mycie), co w znaczny stopniu wpływa na zmniejszenie zapylenia powietrza.

Kolejne działania realizowane przez Powiat Nowosądecki na rzecz poprawy jakości powietrza to termomodernizacja budynków, wymiana ogrzewania węglowego na gazowe, montaż odnawialnych źródeł energii (kolektory słoneczne) w budynkach będących własnością Powiatu.

Przykładowo przeprowadzono termomodernizację następujących budynków: Zespołu Szkół Zawodowych w Grybowie, Domu Pomocy Społecznej w Zbyszycach, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Starym Sączu, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Starym Sączu, Liceum Ogólnokształcącego w Grybowie czy Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Nawojowej.

Wykonano również modernizację kotłowni. Zrealizowano to m.in. w budynkach: Domu Pomocy Społecznej w Zbyszycach, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Starym Sączu, Liceum Ogólnokształcącego w Grybowie, czy Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Starym Sączu.

W ramach programu ochrony powietrza co roku Powiat prowadził kontrole stacji diagnostycznych. Kontrole te obejmowały między innymi ocenę stanu technicznego pojazdów oraz stopnia emisji spalin. Sprawdzano czy stacje posiadają aktualne świadectwa legalizacji oraz czy podczas badań technicznych przeprowadzane były pomiary zadymienia spalin. Wszystkie stacje posiadały aktualne poświadczenia Dyrektora Transportowego Dozoru Technicznego stwierdzające, że wyposażenie i warunki lokalowe stacji odpowiadają zakresowi przeprowadzanych badań technicznych. Uzyskiwane wartości pomiarów w większości nie przekraczały obowiązujących norm, zaś w przypadkach przekroczenia, badane pojazdy nie były dopuszczone do ruchu i kierowane na dodatkowe badania techniczne.

Przeprowadzano także kontrole w zakresie przestrzegania warunków nałożonych w pozwoleniach na wprowadzanie pyłów lub gazów do powietrza.

Powiat Nowosądecki prowadził również szereg działań edukacyjnych w szkołach. Uświadamiano dzieci, młodzież i dorosłych jak należy prawidłowo zagospodarować odpady. Podczas specjalnych zajęć i szkoleń uczestnicy byli informowani o zagrożeniu dla środowiska i zdrowia ludzi wynikającego z niewłaściwego postępowania z odpadami, a także jak tworzy się smog i w jaki sposób można mu przeciwdziałać.

Powiat Raciborski

Przykładowe działania na rzecz poprawy jakości powietrza realizowane przez Powiat Raciborski związane są m.in. z wypełnianiem zapisów Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego oraz egzekwowanie „uchwały antysmogowej”.

Istotnym elementem działań nakierowanych na poprawę jakości powietrza jest prowadzenie kompleksowej, wielopłaszczyznowej edukacji i informacji ekologicznej. Powiat realizował i realizuje szeroko rozumiane działania edukacyjno-informacyjne, kontrole interwencyjne palenisk i kotłowni lokalnych przedsiębiorców, współpracuje z instytucjami działającymi na rzecz poprawy jakości powietrza, z mediami i urzędami.

W ramach działań edukacyjno-informacyjnych powiat włącza się w kampanie mające na celu kształtowanie „dobrych zachowań”, wspiera organizację konkursów ekologicznych organizowanych przez szkoły. Ponadto, przy zaangażowaniu powiatu, wygłaszane są prelekcje, przekazywane są informacje do mieszkańców o stanie powietrza (np. poprzez stronę www powiatu).

Podczas kontroli przeprowadzonych na terenie powiatu przez służby ochrony środowiska, oprócz działań egzekwujących przepisy, pracownicy starostwa kładą duży nacisk na edukację i informowanie w zakresie korzystania z nisko sprawnych urządzeń grzewczych czy też spalania złej jakości paliw energetycznych. Wskazują także jak ważny jest dobry stan techniczny urządzeń i instalacji kotłowych oraz prawidłowa ich eksploatacja.

W ramach zadań inwestycyjnych powiat przeprowadzał działania służące ograniczeniu niskiej emisji poprzez wykonanie termomodernizacji budynków będących własnością powiatu.

Powiat Radomski

Działania samorządu Powiatu Radomskiego w ostatnich 5 latach na rzecz poprawy jakości powietrza i walki z przyczynami smogu to m.in.: termomodernizacja obiektów, których organem założycielskim jest powiat; modernizacja kotłowni/wymiana kotłów, zmiana czynnika grzewczego w obiektach, których organem założycielskim jest powiat; remont, przebudowa i rozbudowa dróg powiatowych; budowa ścieżek rowerowych; prowadzenie akcji promocyjno-edukacyjnych w zakresie ochrony powietrza w tym gospodarki niskoemisyjnej oraz promowanie rozwiązań przyczyniających się do redukcji emisji zanieczyszczeń.

Powiat Radomszczański

Starostwo Powiatowe w Radomsku w ramach realizacji działań mających na celu poprawę jakości powietrza zrealizowało projekt zatytułowany „System monitoringu jakości powietrza dla powiatu radomszczańskiego”. Polegał on na zaoferowaniu Gminom położonym na terenie Powiatu zakupu stacjonarnych czujników badających jakość powietrza. Partycypacja w kosztach tego projektu ze strony tych JST polegała na bilateralnym zobowiązaniu się do ponoszenia kosztów miesięcznego abonamentu usługi polegającej na prowadzeniu monitoringu jakości powietrza oraz udostępnianiu jego wyników za pomocą aplikacji mobilnej, strony internetowej, jak i również widżetów na stronach internetowych zainteresowanych podmiotów. Z projektu skorzystało 5 gmin, co umożliwiło montaż 9 sensorów jakości powietrza pozwalających na zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie tematyki smogu. Przy okazji tych działań przeprowadzono zajęcia z zakresu edukacji ekologicznej przez uczniów należących do szkół podlegających poszczególnym JST.

Starostwo Powiatowe w Radomsku wspiera również wszelkie działania z tego zakresu realizowane przez inne podmioty, np. finansując wszelkiego rodzaju konkursy ekologiczne, zakup sprzętu do ekopracowni szkół oraz włączając się od wielu lat w organizację akcji „Sprzątanie Świata”. Ponadto

w latach 2016-2018 przeprowadzono szeroko zakrojoną akcję przy wsparciu finansowym udzielonym przez WFOŚiGW w Łodzi pt. „Radomszczański nie dymi” – obejmującą kampanie w lokalnej telewizji i gazetach, szkolenia z zakresu działań ograniczających niską emisję w przypadku gospodarstw domowych oraz cykl eventów i konkursów dla uczniów szkół powiatowych.

Powiat Rawicki

Przykładowe działania realizowane przez Powiat Rawicki dotyczą m.in.: likwidacji konwencjonalnych źródeł ciepła lub ich wymiany na inne o mniejszej zawartości popiołu lub zastosowanie energii elektrycznej w budynkach mieszkalnych, publicznych i usługowych; termomodernizacji budynków mieszkalnych, publicznych i usługowych (w tym wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, wymiana pokrycia dachowego, ocieplanie ścian i stropów); opracowanie i prowadzenie akcji promocyjno-edukacyjnych w zakresie ochrony powietrza; promocji transportu zbiorowego i transportu przyjaznego środowisku; budowy i przebudowy dróg powiatowych; rozwoju transportu rowerowego, w tym rozbudowa spójnego systemu dróg i ścieżek rowerowych.

Powiat Rawicki wielokrotnie korzystał z różnych form dofinansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska. Powiat prowadzi także szkolenia dla mieszkańców pragnących skorzystać z dofinansowania przewidzianego w ramach programu „Czyste powietrze” oraz dla pracowników gmin pomagających petentom w uzyskaniu dofinansowania tego programu.

Powiat Stargardzki

Powiat Stargardzki cyklicznie realizował i realizuje działania na rzecz poprawy jakości powietrza i walki z przyczynami i skutkami smogu, do których zaliczyć należy: termomodernizację budynków będących własnością powiatu stargardzkiego; przebudowę i budowę dróg powiatowych; edukację ekologiczną oraz sadzenie drzew.

Powiat Śremski

Jako przykładowe działanie realizowane przez Powiat Śremski związanej jest z wdrażaniem w życie zadań określonych w „Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej ze względu na ozon” (przyjętego uchwałą nr XXIX/565/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r.). Działania te w szczególności dotyczą:

1. Uwzględniania w strategicznych dokumentach powiatu zagadnień ochrony powietrza w tym w zakresie ozonu oraz emisji prekursorów ozonu. Przykładowo w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Śremskiego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 uwzględniono dwa zadania przewidziane do realizacji przez Powiat Śremski tj. określanie warunków korzystania ze środowiska w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza w wydawanych pozwoleniach zintegrowanych i pozwoleniach na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza oraz rozpatrywanie informacji (zgłoszeń) wyników pomiarów, dotyczących przestrzegania norm środowiskowych oraz wywiązywania się z obowiązków związanych z korzystaniem ze środowiska w zakresie emisji gazów i pyłów.
2. Analizę emisji prekursorów ozonu w postępowaniach administracyjnych na etapie wydawania pozwoleń w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza.
3. Tworzenie ścieżek rowerowych i ciągów ruchu pieszego.

Kolejne działania realizowane przez Powiat Śremski dotyczą realizacji działań określonych w „Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej (w zakresie pyłu PM₁₀, PM_{2,5} oraz B(a)P)” (przyjętego uchwałą Nr XXXIII/853/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 lipca 2017 r.). Działania te w szczególności dotyczą:

1. Modernizację lub likwidacji ogrzewania węglowego w budynkach użyteczności publicznej – tam gdzie jest to technicznie i ekonomicznie uzasadnione.
2. Prowadzenia monitoringu wykonanych ścieżek rowerowych lub komunikacji rowerowej w miastach i gminach zgodnie z założonymi planami/innymi dokumentami.
3. Prowadzenie monitoringu modernizacji i budowy dróg powiatowych.

Powiat Tczewski

Przykładowe działania na rzecz poprawy jakości powietrza i walki z przyczynami i skutkami smogu realizowane Powiat Tczewski w latach 2014-2019 to: modernizacja kotłowni w Domu Pomocy Społecznej w Wielkich Wyrębach; modernizacja węzła ciepłowniczego w Zespole Szkół Ekonomicznych w Tczewie; naprawa pieca gazowego ogrzewającego budynek szkoły w Zespole Szkół Technicznych w Tczewie; prowadzenie utrzymania dróg w sposób ograniczający wtórną emisję zanieczyszczeń poprzez regularne mycie, remonty i poprawę stanu nawierzchni dróg (przebudowa dróg o nawierzchni nieutwardzonej, nasadzenia zieleni izolacyjnej, wymiany zniszczonej warstwy ścieralnej jezdni); modernizacja kotłowni centralnego ogrzewania w Domu Pomocy Społecznej w Pelplinie; remont kotła w kotłowni centralnej na terenie dzierżawionym Szpitalom Tczewskim S.A.; modernizacja kotłowni w Domu Pomocy Społecznej w Damaszcze; modernizacja kotłowni w Domu Pomocy Społecznej w Rudnie.

W ramach realizacji zadania „Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków stanowiących własność Powiatu Tczewskiego” Powiat Tczewski wykonał termomodernizację budynków: Powiatowego Urzędu Pracy, Domu Pomocy Społecznej w Wielkich Wyrębach, czy Zespół Placówek Specjalnych w Tczewie.

W latach 2014-2017 Powiat Tczewski dofinansowywał zakup ekologicznych pieców i innych ekologicznych źródeł ciepła.

Powiat Tczewski realizuje również założenia określone w Uchwale nr 158/XIII/15 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 października 2015 roku w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej na lata 2015-2020 z perspektywą na lata następne określony ze względu na przekroczenia dopuszczalnego poziomu zanieczyszczenia powietrza pyłem PM_{2,5} oraz Uchwale nr 353/XXXIII/17 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 marca 2017 roku w sprawie określenia aktualizacji Programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu.

Starosta Tczewski wydaje pozwolenia na emisję gazów i pyłów do powietrza dla nowych przedsiębiorców oraz dostosowuje zapisy już obowiązujących pozwoleń, co jest elementem zarządzania ochroną środowiska. W przypadku gdy instalacja wymaga urządzeń do redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza, Starosta Tczewski wydając pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza zobowiązuje posiadacza instalacji do systematycznego sprawdzania czy dotrzymana jest ich skuteczność.

Pozwolenia zintegrowane oraz pozwolenia na emisję gazów i pyłów to jeden rodzaj normowania działalności gospodarczej pod kątem jej wpływu na emisję gazów i pyłów. Działalność, która nie kwalifikuje się swoją skalą pod progi konieczne do uzyskania ww. pozwoleń musi zostać zgłoszona do Starosty Tczewskiego. Takie zgłoszenia instalacji nie wymagających pozwolenia są przyjmowane przez Starostę Tczewskiego.

Na bieżąco przedsiębiorcy są zobowiązani do przestrzegania norm odnośnie emisji zanieczyszczeń określonych w pozwoleniach oraz zgłoszeniach instalacji, które nie wymagają pozwolenia.

Powiat Toruński

W zakresie działań na rzecz poprawy jakości powietrza w ostatnich 5 latach Powiat Toruński przykładowo zrealizował następujące działania: przebudowa, modernizacja oraz budowa dróg rowerowych, chodników i ciągów pieszo-rowerowych; docieplenia w obiektach użyteczności publicznej (np. DPS w Dobrzejowicach); termomodernizacje obiektów (np. Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Chełmży, w Zespole Szkół CKU w Gronowie, Domu Pomocy Społecznej w Dobrzejewicach, Domu Pomocy Społecznej w Browinie), odpowiednie zagospodarowanie terenów zielonych; budowa przyłącza gazowego dla Domu Pomocy Społecznej Wielka Nieszawka; montaż kolektorów słonecznych do ogrzewania ciepłej wody w budynkach warsztatów szkolnych w Zespole Szkół CKU w Gronowie; montaż pomp ciepła (np. w Domu Pomocy Społecznej w Browinie); paneli solarnych wspomagających produkcję CWU; paneli fotowoltaicznych; czy wymiana oświetlenia na energooszczędne LED.

Ponadto powiat prowadzi edukację ekologiczną realizowaną np. poprzez współorganizację pikników ekologicznych i zajęć edukacyjnych. Współpracuje wraz ze szkołą w Chełmży przy projekcie ekologicznym ze Szkołą Leśną na Barbarce w zakresie promocji odnawialnych źródeł energii. W szkołach z terenu powiatu odbywa się stała wymiana doświadczeń nauczycieli szkół w ramach projektu Leonardo da Vinci w obszarze wykorzystywania zielonej energii przez Niemcy oraz prezentacja produktu – wykorzystanie zielonej energii w Niemczech. Organizowane są stałe wyjazdy uczniów do miejsc użytkowania instalacji: biogazownia w Rypinie, farmy wiatrowe na Pomorzu. W technikum kształcącym w zawodzie technik mechanizacji rolnictwa wprowadzono specjalizację: odnawialne źródła energii. Powiat finansuje również działania realizowane przez organizacje pozarządowe – np.: organizacja zajęć dydaktyczno-ekologicznych pn. „Ochrona powietrza przed zanieczyszczeniami w Powiecie Toruńskim” (realizowane przez Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły Dobry Start w Chełmży), organizację warsztatów artystyczno-ekologicznych pn. „Smog to groźny smok” (realizowane przez Obrowskie Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Edukacji, Kultury i Sportu Nasza Szkoła), organizację warsztatów ekologicznych w formie półkolonii pn. „Czyste powietrze to nasze dziedzictwo przyrodnicze i ekologiczne” (organizowane przez Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych Razem dla Przyszłości w Górsku).

Powiat Żywiecki

Przykładowe działania realizowane przez Powiat Żywiecki w ostatnim 5-leciu to: działania inwestycyjne – polegające na termomodernizacji budynków jednostek podległych Powiatowi oraz zmianie sposobu ogrzewania w przedmiotowych budynkach, jak również w miarę możliwości podłączenia ich do sieci ciepłowniczej; modernizacja istniejącego układu drogowego (nowe nawierzchnie dróg utwardzanie poboczy dróg, budowa ścieżek rowerowych, remonty zatok autobusowych); działania edukacyjne – cykliczne konkursy oraz akcje tematyczne (skierowane głównie do dzieci i młodzieży szkolnej); działania informacyjno-ostrzegawcze (informujące społeczeństwo o jakości powietrza).

PROMOCJA ROZWIĄZAŃ EKOENERGETYCZNYCH I PROEKOLOGICZNYCH

43.		300 punktów	za udzielanie wsparcia finansowego osobom fizycznym/podmiotom, które likwidują pokrycia azbestowe /punkty naliczane są po przesłaniu do biura ZPP informacji o podejmowanych działaniach w tym zakresie w danym roku podpisanego przez upoważnioną osobę/ <i>Uwaga: dane dot. tylko urzędu</i>
44.		100 punktów /za każdą inicjatywę/ przy czym ogólna liczba nie może przekroczyć 500 punktów	za każde potwierdzone uczestnictwo w inicjatywie międzynarodowej na rzecz ochrony klimatu - np.: Konwencie Starostów Unii Europejskiej /punkty naliczane są po przesłaniu do biura ZPP oświadczenia, podpisanego przez upoważnioną osobę/ – punkty obowiązują w każdym roku realizacji projektu lub działania inicjatywy. <i>Uwaga: dane dot. tylko urzędu</i>
45.		100 punktów /za każdy 1 km/ przy czym ogólna liczba nie może przekroczyć 7000 punktów	za ścieżki rowerowe zlokalizowane na terenie danej JST – tylko ścieżki zgodne z Działem III rozdział 9 Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie /punkty naliczane są po przesłaniu do biura ZPP oświadczenia, podpisanego przez upoważnioną osobę o sumarycznej liczbie kilometrów ścieżek zlokalizowanych na terenie JST, zgodnych z powołanym rozporządzeniem/ <i>Uwaga: Punktowane są wszystkie ścieżki na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na podmiot, który jest właścicielem danej ścieżki.</i>
46.		20 punktów /za każdy szlak/ przy czym ogólna liczba nie może przekroczyć 700 punktów	za każdą oznaczoną trasę turystyczną lub szlak tematyczny z terenu danej JST /punkty naliczane są po przesłaniu do biura ZPP linku do miejsca na stronie www danej JST, gdzie znajduje się szczegółowy opis tras/szlaków turystycznych wraz z mapkami, w tym ich liczby/ <i>Uwaga: dane dot. tylko urzędu</i>
47.		1000 punktów	za Certyfikat ISO 14001 /punkty naliczane są po przesłaniu do biura ZPP oświadczenia o posiadaniu certyfikatu (zawierającego datę uzyskania i okres ważności), podpisanego przez upoważnioną osobę – certyfikat będzie ważny przez okres na nim wskazany/ <i>Uwaga: dane dot. tylko urzędu</i>
48.		100 punktów /za każdą inicjatywę/ przy czym ogólna liczba nie może przekroczyć 500 punktów	za wdrażanie lub współfinansowanie programów proekologicznych /punkty naliczane są po przesłaniu do biura ZPP oświadczenia, podpisanego przez upoważnioną osobę/ <i>Uwaga: dane dot. tylko urzędu</i>

ZARZĄD

PREZES

Andrzej Płonka
POWIAT BIELSKI (woj. śląskie)

WICEPREZESI

Tadeusz Chrzan
POWIAT JAROSŁAWSKI

Jan Grabkowski
POWIAT POZNAŃSKI

Jerzy Kolarz
POWIAT BUSKI

Adam Krzysztoń
POWIAT ŁANCUCKI

Krzysztof Maćkiewicz
POWIAT WĄBRZESKI

Marian Niemirski
POWIAT PRZYSUSKI

Sławomir Snarski
POWIAT BIELSKI (woj. podlaskie)

Zbigniew Szumski
POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

CZŁONKOWIE

Mariusz Bieniek
POWIAT PŁOCKI

Miroslaw Czaplą
POWIAT MALBORSKI

Jarosław Dudkowiak
POWIAT GŁOGOWSKI

Ewa Janczar
MIASTO NA PRAWACH POWIATU
m.st. WARSZAWA

Józef Matysiak
POWIAT RAWSKI

Andrzej Nowicki
POWIAT PISKI

Wojciech Pałka
POWIAT KRAKOWSKI

Dariusz Szustek
POWIAT ŁUKOWSKI

Tomasz Tamborski
POWIAT KOŁOBRZESKI

Małgorzata Tudaj
POWIAT KĘDZIERZYŃSKO-KOZIELSKI

Miroslaw Walicki
POWIAT GARWOLIŃSKI

KOMISJA REWIZYJNA

PRZEWODNICZĄCY

Józef Swaczyna
POWIAT STRZELECKI

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO

Andrzej Szymanek
POWIAT WIERUSZOWSKI

CZŁONKOWIE

Zdzisław Brezeń
POWIAT OŁAWSKI

Andrzej Ciołek
POWIAT GOŁDAPSKI

Zdzisław Gamański
POWIAT CHEŁMIŃSKI

Andrzej Opala
POWIAT ŁÓDZKI WSCHODNI

Waldemar Trelka
POWIAT RADOMSKI

Jan Zalewski
POWIAT SIEMIATYCKI

Bogdan Zieliński
POWIAT WYSOKOMAZOWIECKI

DYREKTOR BIURA

Rudolf Borusiewicz

Or.A. 0715/121/19

Warszawa, 31 grudnia 2019 r.

Szanowny Pan
Michał Kurtyka
Minister Klimatu

Szanowny Pan
Zdzisław Pupa
Przewodniczący Komisji Środowiska Senatu RP

Szanowna Pani
Urszula Paślawska
Przewodnicząca Komisji Ochrony Środowiska,
Zasobów Naturalnych i Leśnictwa Sejmu RP

Szanowni Państwo,

w ostatnim okresie zauważamy coraz bardziej rosnącą świadomość zmian klimatycznych na świecie. Z kolei przepisy nakładane na nas przez Unię Europejską zobowiązują nasz kraj do podjęcia zdecydowanych i szybkich kroków zmierzających do odejścia od paliw kopalnych. Jednym z pojawiających się proponowanych rozwiązań tego problemu, a co za tym idzie realizacji naszych zobowiązań, jest zwiększenie udziału energii rozproszonej. Praktyka jednak w tym zakresie pozostawia wciąż bardzo wiele do życzenia. Sytuacja ta może prowadzić do konieczności nałożenia na Polskę wysokich kar finansowych.

Kolejnym, ważnym problemem z jakim się borykamy to zła jakość powietrza. Wpływ na to – poza gospodarką opartą na paliwach kopalnych – ma także zły sposób gospodarowania odpadami.

Zbyt mało uwagi poświęcono sortowaniu u źródła tj. bezpośrednio u wytwórcy odpadów – każdego obywatela. Sortowanie u źródła to najtańszy i najefektywniejszy sposób prowadzenia odzysku materiałowego. Zdecydowano się na budowanie sortowni odpadów, których w ostatnim czasie powstało bardzo dużo. Wynikało to z faktu konieczności wypełnienia wymaganych prawem unijnym i krajowym poziomów recyklingu. Niestety nie zadbano o rzeczywiste wykorzystanie odzyskanych materiałów. Z doniesień prasowych wynika, że dalszemu procesowi recyklingu nie poddane jest ponad 5 milionów ton wysortowanych frakcji materiałowych.

W konsekwencji w obecnej sytuacji głównym efektem jest i będzie drastyczne zwiększenie opłat za pozbycie się odpadów obarczające obywateli. Utrzymanie się takiej sytuacji może prowadzić do tego, że przeciętnego obywatela nie będzie stać na prawidłowe korzystanie z systemu, a co za tym idzie możemy wrócić do niechlubnej przeszłości lokowania tych odpadów w dowolnych miejscach (np. lasach) lub ich spalania w piecach.

Konieczne jest zatem – wzorem krajów skandynawskich – wykorzystanie tych odpadów komunalnych, jako najefektywniejszego źródła energii, poprzez tworzenie racjonalnej sieci spalarni odpadów. Ponadto, uważamy także za konieczność przeprowadzenie akcji uświadamiającej dla samorządów z uwzględnieniem specyfiki lokalnej oraz wskazanie kierunku rozwiązania problemu. Dlatego też Związek Powiatów Polskich apeluje o przeprowadzanie serii szkoleń uświadamiających problem oraz informujących o planach rządu w tym zakresie.

Uważamy, że nie możemy dalej tkwić w obecnych rozwiązaniach, które jak widzimy prowadzą do kumulowania się problemów, a nie do ich rozwiązywania. Zauważamy, że rządzący koncentrują się tylko na określonym problemie nie biorąc pod uwagę że mogą istnieć efekty synergii z innymi zagadnieniami ogólnie pojętej gospodarki lokalnej. Dobrym przykładem może być powiązanie problemów z odpadami z produkcją energii rozproszonej i zmniejszeniem udziału węgla w produkcji energii, a co za tym idzie zmniejszeniem niskiej emisji (smogu). Nie bez znaczenie będzie tu także pozytywny efekt zdrowotny.

Tylko kompleksowe podejście do tego problemu pozwoli na stworzenie synergii pomiędzy systemami, co z kolei spowoduje obniżenie kosztów przeprowadzenia tego typu zmian.

Jesteśmy w momencie, w którym konieczne jest podjęcie konkretnych działań. Zapewne będą one bardzo kosztowne, ale należy je podjąć. Nie możemy doprowadzić do sytuacji, w której brak działań ze strony rządu w konsekwencji spowoduje przenoszenie całego ciężaru kosztów na obywateli.

Związek Powiatów Polskich apeluje o uruchomienie programu zaradczego skierowanego do samorządów, którego celem będzie dostosowanie się do koniecznych zmian w prowadzeniu polityki energetyczno-ekologicznej na ich terenie, a także o uruchomienie ogólnopolskiego programu pozwalającego na pozyskiwanie środków zewnętrznych na budowę różnego rodzaju proekologicznych inwestycji.

Z poważaniem

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich
Andrzej Płonka

